

Lidt historie fra Suldrup og omegn

Skrevet af snedkermester P. O. Pedersen, Suldrup.

Snedkermester P. O. Pedersen har foruden at skrive flere artikler til "Hanen" været en utrolig flittig indsamler af først og fremmest billeder fra Suldrupområdet til Lokalhistorisk Arkiv. Mange af illustrationerne til denne artikel er indsamlet af ham.

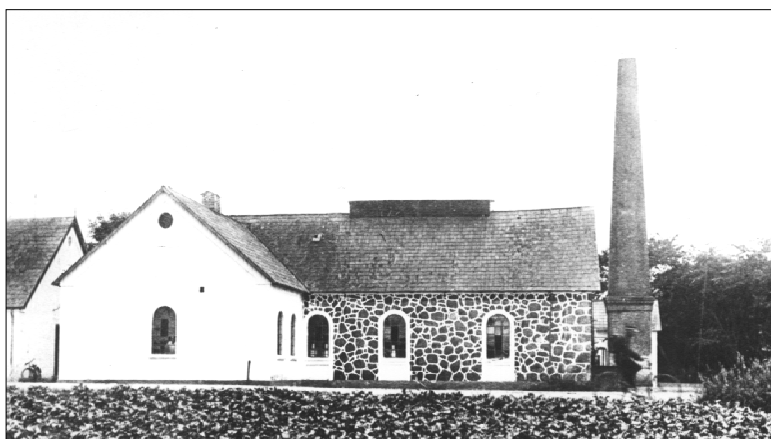
Fortællingen blev bragt i Støvring lokalhistoriske forenings blad "Hanen" i 1996.

P. O. Pedersen ved fodboldstævne i Århus 1957

Suldrup skole, der før lå på Mosevej – denne bygning stammer fra 1851. Her ses lærer Andersen, der var lærer i Suldrup fra 1890 til 1927, sammen med familien foran skolen

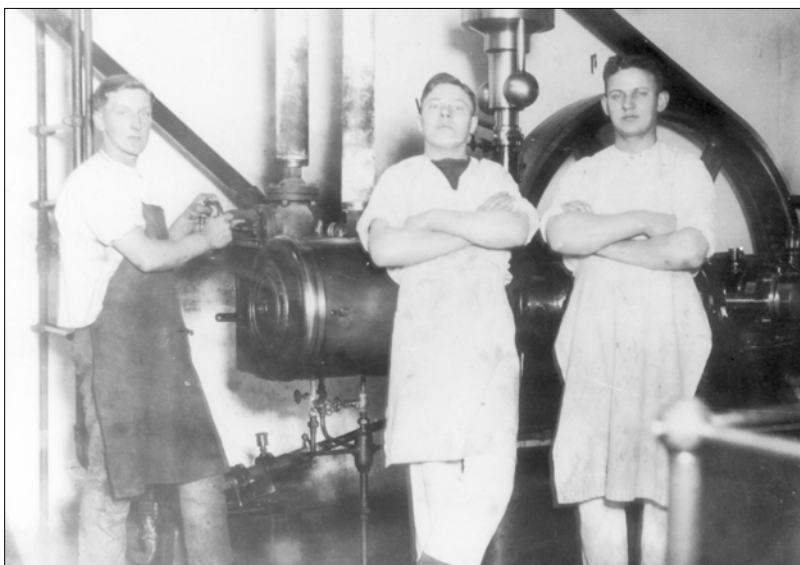
Suldrup skole er nævnt i 1740 med 18 børn. Skoleholderen hed Niels Nielsson. Dengang var der vand i Suldrup sø og Nerup sø. Der var vandmølle ved Hjedsbæk og Hylldal samt Rebstrup og Sønderup bro. I Hyllested blev der lavet et teglværk og et ved Brunholm bæk. Her er brændt "munkesten" anvendt til våbenhus ved kirken. Almindeligt byggeri udførtes dengang af kampesten, kalk, rundt træ og stråtag, idet befolkningen var fattig og kun enkelte gårdmænd havde noget på kistebunden efter svenskernes plyndringer og indkvarteringer, berettet af præsten i Sønderup-Suldrup 1651 og 1657.

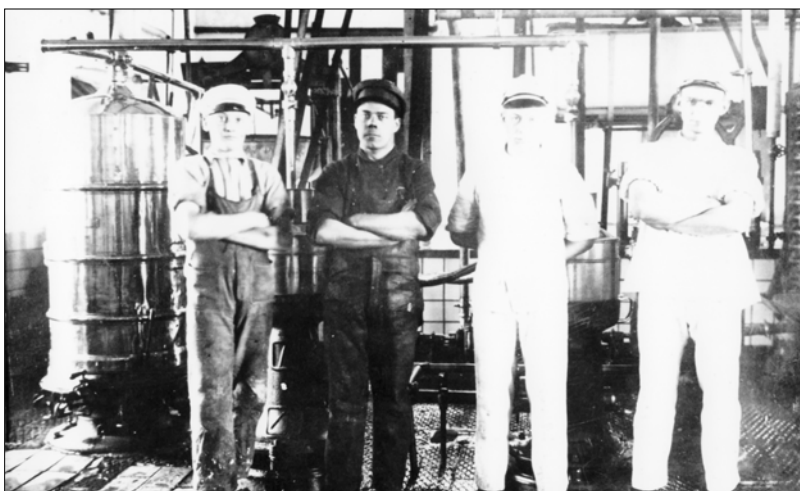
Mejeriet Stenshøj på Veggerbyvej

Der er ret naturligt ikke sket ret meget fremskridt i Suldrup før end man i 1890 byggede mejeriet, der blev kaldt Stenshøj efter gravhøjen (jættestuen) nærved.

Det var folk som Lars Svendsen (Granitgården i Suldrup), Lars Kusk Christensen, Jens Jensen Sønderup (fra Sønderup), Kristen Asp, Peder Fristrup Larsen (Ersted), Jens Østergård (Hylldal), Søren Terkildsen og Niels P. Krogh (Aarestrup) Sigvald Ander-

Mejerister på Stenshøj ved dampmaskinen, der trak centrifugen og de andre maskine. Billedet er fra omkring 1925

Her poserer nogle af mejeristerne foran maskineriet

sen (Torsted Nygård), Peter Pedersen Mogensen (Rebstrup) og Jens Jensen (Trængstrup) og F. C. Christensen (Hjeds), der endes om at lægge mejeriet i Suldrup, centralt midt imellem Erstedgård og Rebstrup, Sønderupbro og Kirketerp præstegård. Grunden kostede 225 kroner. Bestyrelsen købte alle materialer og murer Niels Knudsen (Sørup) fik 1295 kroner i arbejds løn. Tømrer Karl Pedersen (Giver) 625 kroner i arbejds løn. Mejeriet kostede i alt 18.484 kroner. Den 15. juli 1890 havde mejeriet kørt i 7 dage og der var leveret 4500 pund mælk dagligt. Mælkekørslen kostede 2655 kroner for 5 ture årligt. Revisorer, lærer Flyger fra Aarestrup og skovridder Olesen (Charlottenlund Nørland skov). Brandforsikring i brandforsik-ringen Vesthimmerland. Mejeriet indkøbte også foderstoffer i 1891 til medlemmerne fra Andersen, Støvring. Rapskager 5,85 - Linkager 6,85 - Sol-sikkekager 5,50 - Palmekager 5,50 - Bomuldsfrøkager 5,85 - Klid 4,50 kroner pr. 100 kg. ab. Støvring station. Man fyrede med tørv - 150.000 kostede 2,85 kroner pr. 100 stk. leveret på mejeriet. Tørvenes størrelse var 3 x 6 x 9 tommer.

Den første mejeribestyrer var P. C. Jensen, Kauslunde. Man begyndte osteproduktionen i 1891. Forbruget til 1 pund smør var 25 3/4 pund mælk. I første halvår var leveret 530.000 pund mælk og solgt 20.400 pund smør. Formanden fik 100 kr. i løn årligt, kasserer Søren Kristensen (Aarestrup) og regnskabsfører lærer Andersen (Suldrup) fik også 100 kr. Overskuddet blev 500 kr. for første halvår. Ost kostede 27 øre pundet. Bestyrerens løn var 400 kr. + halvdelen af overskudsprisen fra smørret. Man købte kul fra Skotland for 2,55 kr. pr. tønne i Støvring + 20 øre for levering i Suldrup.

I 1891 bestod Suldrup af Suldrupgård (Jens Fisker), Bloksgård (Lars P. Kusk Christensen), Kirkensgård (Niels Mølgård), Granitgården (Lars Svendsen), husmand Lars Svendsen (Ringer), Stenshøjgård (Chr. Hæsum Nielsen), postmester, husmand, Søren Smed Jensen, Peder Mogensen Lassen, snedker Hans Lassen, Søren Chr. Christiansen, snedker Niels P. Pedersen, Suldrup skole, P. C. Andersen, Christian Pedersen (Søgård) - Jens Agerbo Poulsen - Anders Hus Andersen - Jens Fisker, Peder Thorup, Niels Sørensen, Karl Sørensen, Mads P. Johansen, Niels Færch og Ole Olsen (alle Suldrup hede) og husmand Niels Nielsen (Neruphus).

Stiftelsen "Holbæksminde" lå ved skellet til Rodsted, den var til ophold for arbejdere fra Albæk hovedgård. Ved P. Lassen var der snedker og høkerforretning, sidste hus på venstre hånd i Suldrup by ad vejen mod Suldrup kirke og mod Veggerby. Høkerforretningen blev drevet af P. Laustsen (her var åbent ildsted i 1932). Fra den lille kirke førte en vej mellem Bloksgård og Kirkensgård forbi Suldrup sø til Hækkenfeldt og Albæk hovedgård, her var der mejeri på gården til Suldrup mejeri kom i drift.

Mælkekusken er klar til den videre tur på ruten

I Hjedsbæk var der landevejskro, vandmølle og vindmølle. Vejene var meget dårlige overalt og mælkekusken havde mange vanskeligheder især når gårdene lå langt fra vejen.

Mejeriets drift satte noget i gang til alle sider. Man satte arbejde i gang med at fremstilling af de mælkevogne og seletøj, der skulle bruges af kuskene. Der blev behov for bødker, smed, karetmager, snedker og murer. Og da man lavede vejen fra Sønderup til Støvring i stand i 1897 blev denne sammen med Nibe-Aarestrup-Skørpingvejen et trafikcentrum, hvor man i 1899 byggede brugsforening med snedker Anton Jensen som udleder. Dette satte yderligere gang i udviklingen. Smed Jens P. Jensen fra Torsted byggede smedje og flot beboelse mellem brugs og mejeri i 1904. Karetmager C. M. Jensen, murer Chr. Porsborg, Høker A. Vittrup, snedker Jacob Hansen, snedker Jens Jokumsen og murer Niels Møller byggede huse. I nærheden af Brugsen blev til foderstoflager bygget et træskur. Skomager Krabsen (på hjørnet) åbnede i 1909. Snedker P. C. Pedersen byggede i 1914 og bager M. Pedersen var startet.

Brugsen til venstre, derefter foderstof, forsamlingshus og smed. På højre side af vejen ses skomager Krabsens hus. Helt til højre ses bagerens nyopførte hus

Det nyopførte Suldrup Afholdshjem

Forsamlingshuset blev bygget i 1906 med en lille beboelse i. Landmand og plantningsmand Karl Sørensen købte jord syd for brugsen og byggede ejendom med planteskole, som var meget givtigt dengang. Brugsen og mejeriet var i 1899 de eneste, der havde telefon i part til Haverslev, men nu blev der telefoncentral ved skomager Krabsen, og så kunne alle tale med alle.

Det var en helt eksplosionsagtig udvikling. Snedker Chr. Larsen byggede hotel 1910 og maler Kragelund begyndte 1914.

Rodsted Missionshus

Snedker Steffan Pedersen, der var en bror til bageren, byggede også flere huse og murer Niels Nørlem byggede et flot hus syd for Brugsen, som senere blev købt af smed Charles Nielsen. Postmester Søren Jensen (smed) byggede posthus syd for smeden 1912. Der blev også bygget missionshus ved vejen i Rodsted, idet der her var en stor kreds af Indre Mission.

Suldrupborgere på tur til Viborg i Kragelunds lastbil 1917

I 1922 byggede vognmand Kragelund ved den vej der den gang kaldtes Mejerivej (Veggerbyvej). Han havde kørslen til Sønderup og Suldrup brugser og til den nye foderstof, J. A. F. i Suldrup, så det blev en stor vognmandsforretning, der igen gav udviklingen et skub fremad. Kragelund åbnede grusgrav, hvor han beskæftigede mange arbejdsmænd, der slog skærver og harpede grus til de mange veje i sognet. Suldrup var i løbet af få år vokset og blevet et center. "Foderstofften" købte egen bil til transport af varer fra Støvring station den blev kørt af en smed Marinus Andersen, som selv havde været med til at lave bilen i Horsens. Den gik på fast gummi og kørte 20 km. i timen. Den blev benyttet til en tur til Viborg i 1917 med Suldrupborgere på ladet i deres bedste tøj.

Vognmand Kragelunds biler på vej til Vildmosen

Vognmand Kragelund købte også biler, tiden krævede hurtig transport. Handelen med kreaturer i Aalborg og græsning af stude og lignende i Vildmosen krævede biler. J. Jensen Bisgård startede rutebil Støvring - Suldrup - Aars og der kom rutebil fra Aars Aalborg gennem Suldrup, ja der var gang i trafikken.

Hjedebækvej med flag

Der blev lavet byggegrunde af J. P. Bisgård i 1926. N. P. Jensen (Edwards) opførte flere huse og især var det forretninger med butikker der blev opført. Børstenbinderen kom, bødkeren byggede savværk, Andelsbank og sparekasse lavede større lokaler.

I 1943 ombyggedes kirken og fik tårn på.